

På hospice med sangerinden Mette Kirkegaard

Musikken lindrer og kalder på de positive minder

Mange musikere optræder for syge og døende patienter. Sangerinde og sangskriver Mette Kirkegaard har udviklet sin helt egen udgave af en hospicekoncert, hvor hun ikke blot synger for beboerne, men tillige i fællesskab med dem skaber "sange i nuet". Vi var med hende på Svanevig Hospice på Lolland.

■ Erfaringen har lært sangerinden og sangskriveren Mette Kirkegaard, at planlægning kun i et vist omfang er mulig, når hun optræder på et hospice. Og da vi møder hende i fællesstuen på Svanevig Hospice i Bandholm på Lolland en time før, hun skal synge for beboerne og skrive sange sammen med dem, gør hun sig nok tanker om det forløb, hun har foran sig, men er samtidig bevidst om, at alting kan tage mange drejninger.

– Da jeg sidst besøgte Svanevig i oktober 2022, spillede jeg uden forstærkning, og det er min plan at gøre det igen. Det skaber lidt afstand at synge i en mikrofon, og når man er knap så bundet af teknik, kan man rent fysisk komme tættere på folk, siger hun.

Helt undvære teknikken vil Mette dog aldrig kunne. Hun har nemlig i nogle år suppleret sin sangstemme og sin guitar med naturlyde, som hun egenhændigt har optaget, og som tilfører hendes kunst en ekstra dimension af stemning.

– Lydene åbner sanserne på andre måder, end musikken kan gøre på egen hånd. Jeg styrer dem fra min mobiltelefon, og det er både godt og skidt. Tilskueren kan jo misforstå situationen og tro, at jeg står og tjekker min telefon midt i det hele, konstaterer sangerinden med et smil.

Det er tredje gang i Mettes karriere, at hun er på en egentlig hospiceturné. Og for første gang sker det med et erklæret mål om ikke blot at optræde, men tillige "skabe sange i nuet" sammen

med patienterne og deres pårørende. Idéen fik hun på Hospice Søndergård i Måløv under sidste års turné.

– En af beboerne havde sidet og lyttet til koncerten fra sit



Birgitte Aner er Mettes kontaktperson på Svanevig. Hun arbejder som frivillig og står sammen med en kollega for stedets musikarrangementer.



Kunstneren foran sit engagerede publikum. Liggende i sengen til venstre ses Merete, hvis ord og tanker kommer til at forme dagens sang.

værelse. Da jeg havde spillet i en halv time, kom han ud i sin kørestol, og helt spontant fik jeg den idé at spørge ham, hvilket tidspunkt på dagen han holdt mest af. Heraf opstod tanken om at bruge patienternes hverdag, tanker og følelser i sangskrivning.

Fokus på det positive

Mette satte i 2007 sig selv på Danmarks musikalske landkort med albummet "Heart Against Rock" og har siden markeret sig flittigt som sangskriver i omegnen af folke- og countrymusik. Nordic Americana kalder hun selv sin musikalske stil.

– Allerede i begyndelsen af min karriere stiftede jeg bekendtskab med den tidligere formand for Danske Populær Autorer, musikeren og komponisten Hans Dal og hans projekt Kunstnere i Hospice. Det inspirerede mig til selv at tage ud som frivillig kunstner og optræde på hospicer.

På basis af sine mange positive erfaringer skrev hun i 2019 et debatindlæg i dagbladet Politiken.

– Det handlede om det besynderlige i, at man ikke var villig til at betale noget mere for de kulturelle tiltag, der betød allermest for mennesker. Nu havde jeg i årevis set, hvor stærk og stimulerende en virkning min musik havde på patienter og pårøren-



Kaj nyder hvert sekund af sangerindens optræden og ikke mindst sangskrivningen. Og det ses tydeligt på ham.



Der er 20 minutter, til Mette skal optræde, og hun kan lige nå at suge energi til sig i den solbeskinnede natur uden for hospicet.

de. Den ramte tydeligvis noget i dem, og det undrede mig, at man ikke havde integreret musik som en fast del af tilbuddene til syge og døende mennesker.

Under corona blev Mette opmærksom på Velliv Foreningen og dennes initiativ til at støtte

projekter, der styrker mental sundhed. Og takket være økonomiske midler fra foreningen har hendes foreløbig tre hospicetur-
næer set dagens lys. I forbindelse med Svanevig-arrangementerne har også Lolland Kommune i øvrigt bidraget med støtte.

– Beboere på hospice er forbi det punkt, hvor man taler om helbredelse. Der er kun lindring tilbage. Og når det handler om sangskrivningsdelen, arbejder jeg med at få patienternes positive minder på banen. Det ligger fint i tråd med den måde, jeg arbejder på til hverdag. Jeg kan sagtens skrive og synge en melankolsk sang, men jeg prøver at bringe mig selv og lytteren ud på den anden side. At finde lyset i mørket, så at sige.

Kaj og kartoflerne

Den musikalske seance, som Familie Journal deltager i, er den første af to, idet aftalen er, at sangerinden skal vende tilbage den følgende dag og afrunde det forløb, der er sat i gang. Og i kraft af sin erfaring er hun meget bevidst om, at hun står over for en gruppe tilskuere, der let kan blive trætte og mætte af indtryk.

– I kan godt vælge at fokusere på enten musikken, teksten eller naturlydene, annoncerer hun, da hun går i gang med at spille.

Hun har dog let ved at få forsamlingen til at synge med på omkvædet til hendes ørehænger "Hotel Himmelblå".

Merete Pedersen, hvis lunger er stærkt medtagne af rygning, har på forhånd tilkendegivet, at hun gerne vil deltage i sang-

skrivningen. På Mettes spørgsmål om, hvilken tid på dagen hun holder mest af, svarer hun, at hun er mest afslappet i kroppen sidst på eftermiddagen. Og Mette formår på stedet at omforme hendes udsagn til smukke verselinjer og en fængende melodi.

– Hvilke farver holder I mest af? lyder sangerindens næste spørgsmål til beboerne. Og ud af deres svar får hun med lynets hast smedet et omkvæd, der tekstmæssigt går, som følger:

"Gul, orange, rød og blå. Det er de farver, der gi'r os noget at håbe på."

Vers to bliver til på basis af et input fra en anden beboer, Kaj Rasmussen, som for nylig har givet sig selv og alle andre på hospicet en skøn oplevelse. Han sad en dag og blev lækker-sulten efter en kartoffelmad, hvilket fik ham til at bestille og købe nye kartofler i en sådan mængde, at alle kunne deltage i festmåltidet.

Mette elsker idéen om kartoffelen som en kilde til energi, mæthed og velvære. Men hun synes samtidig, at historien om Kaj og hans kartofler er så god, at den fortjener en sang helt for sig selv. Kaj hygger sig tydeligvis gevaldigt med den kreative proces, han pludselig er blevet en del af, og responsen fra beboere og pårørende har i det hele taget været overvældende. Men efter en times musikalsk hygge mærker Mette dog en vis træthed indfinde sig i rummet.

– Vi fortsætter i morgen, meddeler hun de tilstedeværende.

To dage senere ringer dette blads journalist sangerinden op, og om seancens dag to kan hun berette følgende:

– Da vi mødtes dagen efter, havde jeg renskrevet "Farvesangen", og vi sang den sammen. Derudover fik vi som planlagt også skrevet en sang om kartofler og ovenikøbet indlagt et rap-stykke. Sangen tog 12 minutter at lave, og ikke mindst Kaj var begejstret. En sygeplejerske fortalte mig bagefter, at hun havde kendt Kaj i to måneder, men aldrig oplevet ham så livlig og glad! □

AF JOHAN ISBRAND
FOTO: SØREN LAMBERTH

johan.isbrand@aller.com